

İlaçla-İlgili Sorunlar için Sınıflandırma

(14.01.2010'da revize edilmiştir)

V6.2

© 2003-2010 Pharmaceutical Care Network Europe Foundation
Vakıf, sınıflandırmanın kullanım ve validasyon sonuçları konusunda bilgilendirildiği sürece
bu sınıflandırma, Farmasötik Bakım araştırması ve uygulamasında serbestçe kullanılabilir.
Sınıflandırma Word belgesi ve PDF belgesi olarak mevcuttur.

İletişim: jwfvml@planet.nl

Bu sınıflandırma 'PCNE Sınıflandırması V 6.2' olarak anılmalıdır.
Bu sürüm önceki sürümlerle geriye doğru uyumlu değildir.

Giriş

Avrupa Farmasötik Bakım Ağı [Pharmaceutical Care Network Europe (PCNE)]'nın Ocak 1999'daki çalışma konferansı sırasında ilaçla-İİS için bir sınıflandırma şeması oluşturulmuştur. Sınıflandırma, bir araçlar seti bütünüdür. Set, sınıflandırma şeması, bildirim formları ile eğitim veya validasyon için olgulardan oluşmaktadır. Sınıflandırma sistemi düzenli olarak valide edilmekte ve uyarlanmaktadır. Yürürlükte olan sürüm, Kasım 2009'da yapılan bir uzmanlar çalıştayında tartışılmış olan V6'dır. Sorun ve nedenler bölümleri revize edilmiş olduğundan, daha önceki sürümlerle uyumlu değildir. Girişim bölümü uyarlanmamıştır.

Sınıflandırma, İİS'lerin doğası, prevalansı ve insidansının araştırılmasında ve ayrıca Farmasötik Bakım sonuçlarının deneysel çalışmalarında bir süreç belirteci olarak kullanılması içindir. Aynı zamanda, sağlık personeline farmasötik bakım sürecinde İİS-bilgisinin belgelendirilmesinde yardımcı olmak için tasarlanmıştır.

Hiyerarşik sınıflandırma bu alandaki benzer çalışmalara dayanmaktadır, ancak var olan sistemlerden farklıdır; çünkü sorunları nedenlerden ayırmaktadır. Kalite uzmanları, nedenlerin diğerleri tarafından çoğunlukla "medikasyon hataları" olarak adlandırıldığının farkında olacaktırlar.

Aşağıdaki tanım sınıflandırmanın temelidir:

İlaçla-İİS ilişkisi, arzulanan sağlık sonuçlarına engel olan veya engel olma olasılığı bulunan, ilaç tedavisiyle ilgili bir olay ya da bir durumdur.

Temel sınıflandırmada şu anda sorunlar için 4 birincil alan, nedenler için 8 birincil alan ve girişimler için 5 birincil alan bulunmaktadır.

Bununla birlikte, daha detaylı bir düzeyde sorunlar için gruplandırılmış 9 alt alan, nedenler için gruplandırılmış 37 alt alan ve girişimler için gruplandırılmış 17 alt alan bulunmaktadır. Bu alt alanlar birincil alanlar için açıklayıcı olarak görülebilir.

2003'te sorunun çözümlenip çözümlenmediğini ya da ne dereceye kadar çözümlendiğini bildiren bir ölçek eklenmiştir.

Zuidlaren, Kasım 2009 ve Ocak 2010

Temel Sınıflandırma

	Kod V6.2	Birincil alanlar
Sorunlar	P1	Tedavinin etkililiği Farmakoterapinin etkisi veya etkisizliği ile ilgili olası veya mevcut bir sorun var
	P2	Advers reaksiyonlar Hasta bir advers ilaç olayından sıkıntı çekmektedir veya muhtemelen çekecektir
	P3	Tedavi maliyetleri İlaç tedavisi olması gerekenden daha pahalı
	P4	Diğer
Nedenler	C1	İlaç seçimi İİS'nin nedeni ilaç seçimiyle ilişkili olabilir
	C2	Dozaj formu İİS'nin nedeni dozaj formu seçimiyle ilişkilidir
	C3	Doz seçimi İİS'nin nedeni doz rejimi seçimiyle ilişkili olabilir
	C4	Tedavi süresi İİS'nin nedeni tedavinin süresiyle ilişkilidir
	C5	İlaç kullanım/uygulama süreci İİS'nin nedeni (etiket, ambalaj veya prospektüs üzerindeki) uygun talimatlara rağmen, hastanın ilacı kullanma ya da hastaya ilacın uygulanma şekliyle ilişkili olabilir
	C6	Lojistik İİS'nin nedeni reçeteleme ve ilaç hazırlama ve sunum sürecinin lojistiğiyle ilişkili olabilir
	C7	Hasta İİS'nin nedeni hastanın kişiliği ya da davranışıyla ilişkili olabilir
	C8	Diğer
Girişimler	I0	Girişim yapılmadı
	I1	Reçete eden hekim düzeyinde
	I2	Hasta/hasta bakımıyla ilgilenen kişi düzeyinde
	I3	İlaç düzeyinde
	I4	Diğer
Girişimin sonucu	O0	Girişimin sonucu bilinmiyor
	O1	Sorun tamamen çözümlendi
	O2	Sorun kısmen çözümlendi
	O3	Sorun çözümlenmedi

Sorunlar

Birincil Alan	Kod V6.2	Sorun
1. Tedavinin etkililiği Farmakoterapinin etkisi veya etkisizliği ile ilgili olası veya mevcut bir sorun var	P1.1 P1.2 P1.3 P1.4	İlaç tedavisi etkili olmamış İlaç tedavisinin etkisi istenilen düzeyde değil İlaç tedavisinin etkisi yanlış yönde Tedavi edilmeyen endikasyon
2. Advers reaksiyonlar Hasta bir advers ilaç olayından sıkıntı çekmektedir veya muhtemelen çekecektir	P2.1 P2.2 P2.3	Advers ilaç olayı (alerjik olmayan) Advers ilaç olayı (alerjik) Toksik advers ilaç olayı
3. Tedavi maliyetleri İlaç tedavisi olması gerekenden daha pahalı	P3.1 P3.2	İlaç tedavisi olması gerekenden pahalı Gereksiz ilaç tedavisi
4. Diğer	P4.1 P4.2	Optimum klinik ve ekonomik tedavi sonuçlarına rağmen hasta tedaviden memnun değil Net olmayan sorun/şikayet. Daha ileri düzeyde açıklama gerekli (lütfen bu şıkkı yalnızca diğer seçenekler geçersizse işaretleyin)

- Olası Sorun**
 Var Olan Sorun

Nedenler (Bir sorunun birden fazla nedeni olabilir)

Birincil Alan	Kod V6.2	Neden
1. İlaç seçimi İİS'nin nedeni ilaç seçimiyle ilişkilidir	C1.1 C1.2 C1.3 C1.4 C1.5 C1.6 C1.7 C1.8 C1.9	Uygun olmayan ilaç (kontrendikasyon dahil) seçilmiş İlaç için endikasyon yok İlaçların veya ilaçlar ve besinlerin uygun olmayan kombinasyonu var Terapötik grup veya etken maddenin uygun olmayan tekrarı yapılmış İlaç tedavisi için fark edilmeyen endikasyon mevcut Endikasyon için çok sayıda ilaç reçete edilmiş Daha maliyet-etkili ilaç mevcut Sinerjik etkili/koruyucu ilaç gerekli ve verilmemiş İlaç tedavisi için yeni endikasyon ortaya çıkmış
2. Dozaj formu İİS'nin nedeni dozaj formu seçimiyle ilişkilidir	C2.1	Uygun olmayan dozaj formu
3. Doz seçimi İİS'nin nedeni doz rejimi seçimiyle ilişkilidir	C3.1 C3.2 C3.3 C3.4 C3.5 C3.6 C3.7	İlaç dozu çok düşük İlaç dozu çok yüksek Doz rejimi yeterli sıklıkta değil Doz rejimi çok sık Terapötik ilaç izlemi yok Doz ayarlaması gerektiren farmakokinetik sorun var Hastalık durumu doz ayarlaması gerektirecek şekilde kötüleşmiş/iyileşmiş
4. Tedavi süresi İİS'nin nedeni tedavinin süresiyle ilişkilidir	C4.1 C4.2	Tedavi süresi çok kısa Tedavi süresi çok uzun
5. İlaç kullanım süreci İİS'nin nedeni (etiketteki) uygun dozlam talimatlarına rağmen hastanın ilacı kullanma şekliyle ilişkili olabilir	C5.1 C5.2 C5.3 C5.4 C5.5 C5.6 C5.7	Uygulama ve/veya doz aralıklarının zamanlaması uygun değil İlaç gerektiğinden az kullanılıyor/uygulanıyor (bilinçli şekilde) İlaç gerektiğinden fazla kullanılıyor/uygulanıyor (bilinçli şekilde) İlaç hiç kullanılmıyor/uygulanmıyor Yanlış ilaç kullanılıyor/uygulanıyor İlaç suistimali var (bir düzenlemeye tabi olmayan aşırı kullanım söz konusu) Hasta ilacı/dozaj formunu gerektiği gibi kullanma becerisine sahip değil
6. Lojistik İİS'nin nedeni reçeteleme ve ilaç hazırlama ve sunum sürecinin lojistiğiyle ilişkili olabilir	C6.1 C6.2 C6.3	Reçetelenen ilaç temin edilemiyor Reçeteleme hatası var (gerekli bilgi eksik) İlaç hazırlama ve sunum hatası var (yanlış ilaç veya doz verilmiş)
7. Hasta İİS'nin nedeni hastanın kişiliği ya da davranışıyla ilişkili olabilir	C7.1 C7.2 C7.3 C7.4	Hasta ilacı kullanmayı/almayı unutuyor Hasta gereksiz ilaç kullanıyor Hasta ilaçla etkileşen besin alıyor Hasta ilacı uygun olmayan koşullarda saklamış
8. Diğer	C8.1 C8.2	Diğer neden; belirtin Belli bir neden yok

Girişimler (Bir sorun birden fazla girişime yol açabilir)

Birincil Alan	Kod V6.2	Girişim
0. Girişim yapılmadı	I0.0	Girişim yapılmadı
1. Reçete eden hekim düzeyinde	I1.1 I1.2 I1.3 I1.4 I1.5	Reçete eden hekim yalnızca bilgilendirildi Reçete eden hekimden bilgi alındı Girişim teklif edildi, reçete eden hekim tarafından onaylandı Girişim teklif edildi, reçete eden hekim tarafından onaylanMAdı Girişim teklif edildi, sonuç bilinmiyor
2. Hasta/hasta bakımıyla ilgilenen kişi düzeyinde	I2.1 I2.2 I2.3 I2.4	Hasta (ilaç) danışmanlığı yapıldı Sadece yazılı bilgi verildi Hasta reçete eden hekime yönlendirildi Aile üyesi/hasta bakımından sorumlu kişiyle konuşuldu
3. İlaç düzeyinde	I3.1 I3.2 I3.3 I3.4 I3.5 I3.6	İlaç olarak değiştirildi Doz olarak değiştirildi Formülasyon olarak değiştirildi Kullanma talimatı olarak değiştirildi İlaç kesildi Yeni ilaca başlandı
4. Diğer girişim veya etkinlik	I4.1 I4.2	Diğer girişim (belirtin) İlaç yan etkileri yetkili birimlere bildirildi

Girişimlerin Sonucu

(Bir girişim (ya da girişimlerin kombinasyonu) sorunun çözümlenmesinin yalnızca bir düzeyiyle sonuçlanabilir)

Birincil Alan	Kod V6.2	Girişim sonucu
0. Bilinmiyor	O0.0	Girişimin sonucu bilinmiyor
1. Çözümlendi	O1.0	Sorun tamamen çözümlendi
2. Kısmen çözümlendi	O2.0	Sorun kısmen çözümlendi
3. Çözümlemedi	O3.1 O3.2 O3.3 O3.4	Sorun çözümlenmedi, hasta yeterince yardımcı olmadı Sorun çözümlenmedi, reçete eden hekim yeterince yardımcı olmadı Sorun çözümlenmedi, girişim etkili olmadı Sorunu çözümlenmeye olanak veya gerek yoktu

İlaçla-İlgili Sorunlar için Sınıflandırma

Yardım

(09.11.2009'da revize edilmiştir)

V6.2

© 2003-2010 Pharmaceutical Care Network Europe Foundation
Vakıf, sınıflandırmanın kullanım ve validasyon sonuçları konusunda bilgilendirildiği sürece
bu sınıflandırma, Farmasötik Bakım araştırması ve uygulamasında serbestçe kullanılabilir.
Sınıflandırma Word belgesi ve PDF belgesi olarak mevcuttur.

İletişim: jwfvml@planet.nl

Bu yardım belgesi "PCNE Sınıflandırması V6.2 Yardımı" olarak anılmalıdır.

PCNE sınıflandırmasında kodların bulunması veya seçilmesi

İlaçla-İlgili sorun, arzulanan sağlık sonuçlarına engel olan veya engel olma olasılığı bulunan, ilaç tedavisiyle ilgili bir olay ya da bir durumdur.

PCNE sınıflandırmasının kullanımı için (sonucu etkileyen ya da etkileyecek olan) gerçek sorunun nedeninden ayrılması önemlidir. Çoğunlukla bu tip sorunlara belli bir hata türü (örneğin reçeteleme hatası veya ilaç kullanım/uygulama hatası) neden olur. Ancak, ilişkili hiçbir neden bulunmayabilir de. Ayrıca, bir ilaç hatası ilaçla ilgili soruna yol açmak zorunda değildir.

Neden, genellikle soruna yol açmış olan davranıştır ve çoğunlukla bu bir medikasyon hatasıdır. Bir neden ya da nedenlerin bir kombinasyonu ile sorun bir arada genellikle bir ya da daha fazla girişime yol açar.

Sınıflandırma, ihtiyaç duyulan bilgi düzeyine bağlı olarak iki şekilde kullanılabilir. Eğer yalnızca birincil alanlar kullanılırsa, genellikle araştırma için yeterli bilgi sağlanmaktadır. Eğer sistem uygulamada olan farmasötik bakım aktivitelerini belgelemek için kullanılırsa, alt alanlar kullanılabilir.

Sorun bölümü

Temelde sorun, “ilaçla tedavide yanlış olan veya yanlış olma olasılığı bulunan, beklenen veya beklenmeyen olay veya durum” olarak tanımlanır. (P-kodları)

Sorun bölümünde 4 büyük alan vardır. Aşağıdaki açıklamalar doğru sorun alanının bulunmasında yardımcı olabilir.

Tedavinin klinik etkisi beklenen gibi değil veya tedavi olmamış	Bkz. P1
Hasta normal dozda advers ilaç reaksiyonundan veya bir toksik reaksiyondan sıkıntı çekmekte	Bkz. P2
Optimum klinik sonuçlara ulaşılmasına ve advers ilaç olayına yol açmamasına rağmen, tedavi gerektiğinden daha pahalı	Bkz. P3
Tedavide hiçbir şey yanlış görünmüyor, ancak hasta tedaviden mutsuz	Bkz. P4

Nedenler bölümü

Her sorunun bir nedeni vardır. Neden, olası veya var olan sorunun meydana gelmesine yol açan hareket (veya hareket eksikliğidir). Bir sorun için birden fazla sayıda neden olabilir. (C-kodu)

İİS'nin nedeni ilaç seçimiyle ilişkili olabilir	Bkz. C1
İİS'nin nedeni dozaj formu seçimiyle ilişkili olabilir	Bkz. C2
İİS'nin nedeni doz rejimi seçimiyle ilişkili olabilir	Bkz. C3
İİS'nin nedeni tedavinin süresiyle ilişkili olabilir	Bkz. C4
İİS'nin nedeni (ulusal geleneğe bağlı olarak) etiket, broşür, ambalaj veya prospektüs üzerindeki doğru talimatlara rağmen hastanın ilacı kullanma ya da hastaya ilacın uygulanma şekliyle ilişkili olabilir	Bkz. C5
İİS'nin nedeni reçeteleme ve ilaç hazırlama ve sunum sürecinin lojistiğiyle ilişkili olabilir	Bkz. C6
İİS'nin nedeni hastanın kişiliği ya da davranışıyla ilişkili olabilir	Bkz. C7
Diğer	Bkz. C8

Girişim bölümü

Sorun, nedeni düzeltmek için genellikle bir ya da daha fazla girişime yol açacaktır. (I kodu)

Girişim yok veya olmayabilir	Bkz. I0
Reçete eden hekim yoluyla yapılan girişim	Bkz. I1
Hasta, hasta bakımıyla ilgilenen kişi veya hasta yakınları yoluyla yapılan girişim	Bkz. I2
Doğrudan ilaç değiştirme veya ilaç kullanımında değişiklik belirtme yoluyla yapılan girişim	Bkz. I3
Diğer girişim	Bkz. I4

Sonuç bölümü

Değerlendirme amaçları için, yapılan girişimle sorunun çözümlenip çözümlenmediğinin belirtilmesi istenir. Bu ölçek V5'te (2003) eklenmiştir.

Sorun tamamen çözümlendi	Bkz. O1
Sorun kısmen çözümlendi	Bkz. O2
Sorun çözümlenmedi	Bkz. O3